

**BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI
ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERE**

Ikt.sz.: 1-79-111 /2013

Hiv. sz.: 5/2234-35/2013.

Ktsz.: 1-59-3 /2013.

(Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály)

Az ülés időpontja: 2013. április 24.

E L Ő T E R J E S Z T É S

**a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ új helyen történő elhelyezésének átfogó
szakmai programjáról**

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület a 658/2012. (VI.27.) sz. ök. határozatában felkérte a polgármestert, hogy a Fióka Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ számára a volt Észak-Pesti Kórház (ÉPK) területén történő elhelyezésére dolgoztasson ki átfogó szakmai programot és beruházási építészeti vázlattervet.

Az Egyesített Szociális Intézményen belül működik a Fióka Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ (a továbbiakban: Fióka) a 1155 Bp. Kolozsvár út 4/b sz. alatti telephelyen. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) alapján az önkormányzat kötelezően ellátandó feladata a gyermekjóléti szolgáltatás.

A Gyvt. szabályozza a gyermekek vonatkozásában a különböző ellátási formákat:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- **a gyermekjóléti szolgáltatás,**
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

Az 1997-ben hatályba lépő Gyvt. elvitathatatlan érdeme, hogy megteremtette, és település szinten kötelezővé tette a gyermekjóléti szolgáltatást, továbbá kötelező gyermekjóléti alapellátásként működőképes rendszerbe helyezte azt. A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a településeken élő összes gyermek

testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. Azáltal, hogy egyszerre teszi feladatává a települési észlelő- és jelzőrendszer működtetését, a prevenciót és a korrekciót, **alapkövévé állítja a gyermekjóléti szolgáltatást az egész gyermekvédelmi rendszer működésének.**

A fentiek alapján a gyermekjóléti központ felelőssége óriási, a gyermekvédelmi rendszer kulcsfontosságú szereplője. A Fióka 16 éve működik a kerületünkben. Az intézmény 1998-ban került elhelyezésre a Kolozsvár utca 4/b sz. alatti, egykori óvoda épületében. Az intézmény egy többszintes társasház földszintjén helyezkedik el, 223 m²-en. Mivel az épületrész óvodának épült, ezért a helyiségek beosztása, mérete is ennek a követelménynek felel meg.

A feladat ellátásához szükséges kötelező minimumlétszámot az ellátási területen élő gyermekek száma alapján kell meghatározni a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló a 15/1998 (IV. 30) NM rendelet alapján.

Ha az önkormányzat a feladatot gyermekjóléti központ működtetésével biztosítja, akkor a fenntartó az intézményben a **30.000 lélekszámot meghaladó településen a gyermekjóléti alapszolgáltatások ellátásához az alábbi szakmai minimum létszámot kell biztosítani:**

- vezető: *1 fő*
- családgondozó: *10.000 fő gyermekszámig 1.000 fő gyermekenként 1 fő, továbbá 10.000 fő gyermekszám fölött minden 2.000 fő gyermek után további 1 fő*
- gyermekvédelmi célú utcai szociális munka biztosításához: *2 fő családgondozó,*
- asszisztens: *2 fő*
- pedagógiai tanácsadó: *1 fő*
- jogász és pszichológus: *heti 20-20 órában.*

A fenntartónak a gyermekjóléti központ munkavégzéséhez biztosítania kell:

- csoportfoglalkozásokra alkalmas méretű (minimum 25 m²) és megfelelő felszereltségű csoportszobát,
 - a pszichológiai, jogi tanácsadás számára alkalmas helyiséget,
- továbbá**
- a kapcsolattartási ügyelet ellátásához: a szülő - gyermek kapcsolattartására megfelelő helyiséget, játékokat, eszközöket,
 - a szabadidős és prevenciós programokhoz megfelelő méretű, és berendezésű udvart, vagy játszóteret.

a kliensek számára

- váróhelyiséget és
- elkülönített WC-t.

A Fióka épületében jelenleg 2 csoportszoba, 1 interjúszoba, 1 vezetői iroda, 1 nagyobb és 1 kisebb dolgozói iroda, valamint 1 konyha, amelyben 1 irodasark lett utólag kialakítva, valamint várószoba és mellékhelyiség található.

A Fiókában évek óta 15 szociális munkás, 2 fejlesztőpedagógus, 3 asszisztens dolgozik. Az irodai hely szűkössége miatt a munkatársak méltó munkakörülményeinek biztosítása lehetetlen. Mivel a helyiségekben 15 munkatárs elhelyezése külön-külön íróasztallal nem lehetséges, *két családgondozó használ egy íróasztalt és egy számítógépet.*

A nyitvatartási idő alatt (hétköznaponként 9 és 19 óra között) egyszerre 3-3 szociális munkás ügyeletes, s a szociális munkások ügyeleti idejüktől eltérő időpontban is fogadnak klienseket. Hetente 2-2 alkalommal pszichológus, illetve fejlesztőpedagógus, 1 alkalommal jogász tart fogadóórát az intézményben.

A családok életében az elmúlt években, különböző okok miatt egyre inkább megfigyelhető a diszfunkcionális működés, amelynek következtében megnőtt a Fióka felkereső (önként vagy kötelezően) kliensek száma. Az intézmény 2006-ban érzékelte először, hogy a helyszíre mennyire hátráltatja munkájukat. Azóta egyre gyakrabban fordul elő, hogy egy időben sok kliens érkezik a gyermekjóléti központba, s kizárólag azért nem tudnak valakivel foglalkozni a szakemberek, mert nincs szabad hely a beszélgetésre.

2010-ben a Pestújhelyi úton új telephellyel (kb. 138 m²) bővült az intézmény azzal a céllal, hogy optimalizálja a munkakörülményeket. Az „Újhely” tárgyi feltételei megfelelőek a klubok, szakmai megbeszélések, továbbképzések tartására, de az „anyaintézménytől” való távolsága alkalmatlanná teszi a megfelelő szakmai munka elvégzésére. Külön gondot jelent, hogy ha kisebb gyerek érkezik az „Újhelyre”, nincs hova leültetni a gyermeket váró szülőket, mivel az épületben nem lehet elkülönülten várakozni. Szakmailag fontos és indokolt, hogy a közeljövőben megtörténjen az egy telephelyen való összevonása a jelenleg két épületben nyújtott összes szolgáltatásnak.

Általánosságban elmondható, hogy a Fióka helyiségproblémáit az új épületrész kialakítása alapvetően nem oldotta meg. A Kolozsvár utcai épületben továbbra is óriási a zsúfoltság. Kevés a kliensek fogadására rendelkezésre álló helyiség, a dolgozók pedig nem megfelelő körülmények között, összezsúfolva dolgoznak. Mostanra a Kolozsvár utcai épület lelakott, elhanyagolt állapotban van. Több mint 10 éve nem került sor a nyílászárók mázolására. Beázás, falomlás nyomai teszik még szomorúbbá a helyzetet.

Az itt dolgozók méltatlannak érzik, hogy ilyen körülmények között kell fogadni a szolgáltatást igénybe vevőket, valamint azt is, hogy ilyen állapotok között kell dolgozniuk.

Tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy 2012. évben a Fióka 910 kerületi család 1493 gyermekével foglalkozott.

A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében számos ponton kapcsolódnak egymáshoz a segítő, de feladataikat tekintve különböző intézmények úgy, hogy több alkalommal és párhuzamosan kell felkeresni ezeket. Ez a sajátosság is azt erősíti, hogy előnyös lenne, ha egymáshoz közel helyezkednének el azok a szociális, gyermekjóléti vagy nevelési feladatot ellátó intézmények, amelyek a veszélyeztetett gyerekek és családjaikkal, de egymástól eltérő aspektusból foglalkoznak (pl. nevelési tanácsadó, családsegítő).

Különösen fontos a Fióka és az Újpalotai Családsegítő Szolgálat együttműködése. Ennek a két, az Egyesített Szociális Intézményen belül működő egységnek a szakmai tevékenysége a kölcsönösségen alapul, viszont a két telephely földrajzilag egymástól távol esik. A családok számára nehézkes és körülményes az intézményekkel történő kapcsolattartás. Fontos lenne az erőforrás kapacitások optimalizálása, úgy hogy a két szervezet épülete egymás szomszédságába kerüljön, így a komplex, teljes körű családgondozás könnyebbé váljon.

Annak ellenére, hogy a Képviselő-testület úgy döntött, hogy a Fióka Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ a volt ÉPK területén történő elhelyezésére a polgármester készíttessen építészeti vázlattervet, ésszerű az lenne, ha nem ezen a helyszínen, hanem a leendő szociális városközpont közelében kerülne elhelyezésre az intézmény, annak érdekében, hogy a

családok könnyebben elérjék a különböző szolgáltatásokat és hatékonyabbá, célszerűbbé váljon a családgondozás.

Szakmai megfontolások alapján javasolja az Egyesített Szociális Intézmény, hogy a Fióka ne az ÉPK 16. sz. épületében, hanem a 1157 Bp. Hartyán köz 1-3. épületegyüttesbe kerüljön áthelyezésre. Ebben az épületben működött korábban a városi televízió, mely jelenleg kiürítés alatt áll, mivel hamarosan a Polgármesteri Hivatal épületébe költöznek.

A Szociális Városközpont kialakításakor az Újpalotai Családsegítő Szolgálat a „Spirálházba” költözik. A gyermekjóléti központ fontos partnere a Nevelési Tanácsadó jelenleg is a Hartyán közben működik. Amennyiben a Fióka is a Hartyán közbe kerül, akkor a három intézmény földrajzi közelsége meg fogja erősíteni a kialakuló új városközpontban a különböző feladatkörrel, de azonos céllal működő szociális, gyermekjóléti, családi szolgáltatások (telephelyek) ügyfelek általi könnyebb elérhetőségét és egymás közti kommunikációját, mely a hatékony együttműködéshez elengedhetetlen.

A Fióka jelenlegi épülete az átköltöztetést követően ismét óvodaként funkcionálhatna, figyelemmel a 2014. évtől kötelező óvodai ellátásra és a férőhely hiányra.

Annak érdekében, hogy az átalakítást követően a helyiségek alkalmasak legyenek a segítő munka végzésére, az épület átalakítása a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet előírásai szerint valósulna meg.

A Főépítési Iroda elkészítette a 1157 Bp. Hartyán köz 1-3. sz. alatti épület-átalakítási építészeti koncepciótervet, amely az előterjesztés melléklete.

A koncepcióterv készítésekor a tervező törekedett arra, hogy az új gyermekjóléti szolgálatban tágas előtér kerüljön kialakításra, amely alkalmas arra, hogy minden várakozó kényelmesen elférjen.

A koncepcióterv szerint 8 interjúszobában lehetne fogadni a klienseket, illetve az ott gondozott családokkal kapcsolatos konzultációra érkező szakembereket (iskolai-, óvodai gyermekvédelmi felelősöket, védőnőket, más intézmények családgondozóit, stb...). **Az interjúszobák alkotnák a Fióka első blokkját.**

1-1 interjúszobát a jogász és a pszichológusok számára, 2 szobát a fejlesztőpedagógusok számára alakítanánk ki. A szobákat a szakemberek eszközigényeinek megfelelően lehetne berendezni, felszerelni. Ez a pszichológus és a fejlesztőpedagógus esetében kiemelten fontos, mivel a hozzájuk járó gyermekek nagy része figyelem- és koncentrációzavarral küzdő, szorongó, akik számára komoly segítséget jelent a környezet állandósága.

A fennmaradó 4 interjúszoba pedig a szociális munkások rendelkezésére állna. Így semmiképpen nem fordulhatna elő az a helyzet, hogy a klienst azért nem tudják azonnal meghallgatni, mert nincs üres helyiség.

Az előtér mögött, a **középső blokkban** kerülnének elhelyezésre az irodák. Az intézményben fontos alapelv, hogy a segítő szakemberek kérdezhessenek egymástól, illetve konzultálhassanak egymással. Így szakmailag kifejezetten előnyös, ha egy közös dolgozószobában végzik munkájukat a segítő szakemberek, de mégis szeparáltan. Ezért a tervezés során egy nagy helyiség, sok kis szöglettel került kialakításra.

A szociális munkások irodájával szemben helyezkedne el a vezetői szoba, s így a két helyiség nyitott ajtók esetén szinte azonos térben lennének.

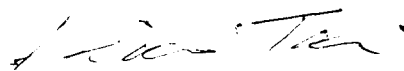
A **harmadik blokkban** a klubok, gyermekcsoportok, szakmai megbeszélések, tanácskozások termei helyezkednének el. A két nagy klubhelyiség minden igényt kielégítené. Az egyik lenne az egyértelműen a gyerekek számára kialakított, különböző játékokra, foglalkozásokra rugalmasan alakítható helyiség, a másik inkább komolyabb, megbeszélések, tanácskozások tartására lenne alkalmas. Az egyik terem teakonyhával is rendelkezne. E harmadik blokkot az épület másik oldaláról is meg lehetne közelíteni, nem zavarva egy nagyobb szakmai találkozók szervezésekor a kliensfogadást.

A **második és a harmadik blokk** közötti térben helyezkedne el a dolgozók étkezője-konyhája. Az elképzelések szerint két belső kert részt keretezne az épület. Mivel az egyik az előtérből nyílik, így jó idő esetén kimehetnek a várakozók, illetve a szombati kapcsolattartási ügyelet alatt a kapcsolattartás színhelye is lehetne e belső, védett kert. A másik a dolgozói és a csoport blokk között helyezkedne el, ami a dolgozók számára nyújtana lehetőséget a szabadtéri munkára.

A Hartyán utcai épület belső átalakítása során az alábbi építési feladatokat szükséges elvégezni: válaszfalak, csempeburkolatok, lapburkolatok, műanyagburkolatok, fa nyílászáró szerkezetek és épületgépészeti szerelvények bontása, bontások utáni vakolatjavítás az oldalfalakon, nyíláskialakítás, új gipszkarton válaszfalak építése, meglévő aljzat kiegyenlítése rugalmas burkolat fektetéshez, PVC vagy laminált parketta burkolat fektetése kiegyenlített aljzatra, fa beltéri nyílászárók elhelyezése különböző méretekből, faszerkezetű nyílászáró szárnyak üvegezése, üvegszövetű tapétázás készítése, diszperziós festés.

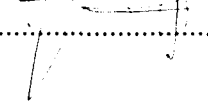
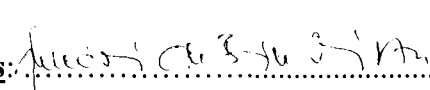
Fentiek alapján kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Fióka Gyermek-és Ifjúsági Jóléti Központról szóló előterjesztést tárgyalja meg és hozza meg döntését.

Budapest, 2013. április 1.

László Tamás
polgármester

Mellékletek: építészeti koncepció tervek

1. **Témafelelős:** Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály.....
2. **Egyeztetésre megküldve:** Közgazdasági Főosztály.....
3. **Bizottságok:** PJB SZCSTB KKESB TVÉKB
☒ ☒ ☐ ☒
4. **Jegyzői láttamozás:** 2013. április hó .15... nap **Aláírás:**
5. **Meghívandók:** Gráczer Irma az ESZI igazgatója, dr. Révész Magda a Fióka Gyermek-és Ifjúsági Jóléti Központ vezetője.
6. **Az előterjesztést kapják:** -

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület úgy dönt, hogy

(1) a Fióka Gyermek-és Ifjúságléti Központot a 1157 Bp., Hartyán köz 1-3. sz. alá szándékozik áthelyezni.

Határidő: 2013. április 24.

Felelős: polgármester

(2) felkéri a polgármestert, hogy készíttesse el az épület átépítésének költségvetését és végleges építészeti terveit.

Határidő: 2014. évi költségvetés elkészítése

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 5. § s) pont, 16. § (1) bek. a) pont, 39. § (1) bek., 40. §, 94. § (1)-(3) bek..

A határozat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

16 C